EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 12.2.2016.
C(2016) 755 final

OBAVIJEST KOMISIJE

od 12.2.2016.

SMJERNICE

ZA UREDBU EU-a O DRVU

SMJERNICE

ZA UREDBU EU-a O DRVU[1]

UVOD

Uredbom (EU) br. 995/2010 o utvrđivanju obveza gospodarskih subjekata koji stavljaju u promet drvo i proizvode od drva[2] (Uredba EU-a o drvu) Komisiji se omogućuje donošenje nezakonodavnih mjera kojima se osigurava jedinstvena provedba. Do sada su donesene sljedeće mjere:

- Delegirana uredba kojom se utvrđuju zahtjevi za priznanje nadzornih organizacija i utvrđuju postupci za dodjelu i povlačenje tog priznanja[3] i
- Provedbena uredba kojom se utvrđuju detaljna pravila za sustav dužne pažnje te učestalost i vrste provjera nadzornih organizacija koje provode nadležna tijela u državama članicama[4].

Nakon savjetovanja s dionicima, stručnjacima iz država članica i članovima Odbora za provedbu zakonodavstva, upravljanje i trgovinu u području šumarstva (eng. Forest Law Enforcement, Governance and Trade – FLEGT) postignut je konsenzus prema kojem je u pogledu određenih aspekata Uredbe EU-a o drvu potrebno pojašnjenje. Dogovoreno je da je neophodno donošenje smjernica za rješavanje pitanja povezanih s Uredbom EU-a o drvu i njezinim nezakonodavnim aktima. O smjernicama se raspravljalo s Odborom FLEGT-a te su u suradnji s njim one i izrađene.

Ove Smjernice nisu pravno obvezujuće, već je njihova jedina svrha dati informacije o određenim aspektima Uredbe EU-a o drvu i o dvama nezakonodavnim aktima Komisije. Njima se ne zamjenjuju, nadopunjavaju niti mijenjaju odredbe Uredbe (EU) br. 995/2010, Uredbe Komisije (EU) br. 363/2012 ni Uredbe Komisije (EU) br. 607/2012, koje su i dalje pravna osnova čija je primjena obvezna. Ove Smjernice ne treba shvaćati izdvojeno. Potrebno ih je primjenjivati zajedno sa zakonodavstvom, a ne kao uputu koja stoji sama za sebe.

Međutim, ove su Smjernice koristan referentni materijal za svakoga tko mora biti u skladu sa zahtjevima Uredbe EU-a o drvu jer se njima pojašnjavaju teže razumljivi dijelovi zakonodavnog teksta. Mogu služiti i kao vodič nacionalnim nadležnim tijelima i tijelima za izvršavanje u postupku provedbe i izvršenja zakonodavnog paketa Uredbe EU-a o drvu.

Tijekom savjetovanja u pogledu dvaju nezakonodavnih akata Komisije te nakon brojnih bilateralnih sastanaka s dionicima donesena je odluka o pitanjima koja su iznesena u ovom dokumentu. Nakon stjecanja dodatnog iskustva u primjeni Uredbe EU-a o drvu moguće je dodati još pitanja, te bi u tom slučaju dokument u skladu s time bio revidiran.

1. DEFINICIJA „STAVLJANJA U PROMET"

Relevantno zakonodavstvo: ***Uredba EU-a o drvu – članak 2. Definicije***

Na temelju članka 2. smatra se da je drvo „stavljeno u promet" ako je isporučeno:

1 Ničime u ovim Smjernicama ne zamjenjuje se niti nadomješta izravno upućivanje na opisane instrumente, a Komisija ne snosi odgovornost ni za kakav gubitak ili štetu koja je nastala zbog pogrešaka ili izjava navedenih u njima. Samo Sud Europske unije može donositi pravomoćne presude o tumačenju Uredbe.

2 2SL L 295, 12.11.2010., str. 23.

3 3SL L 115, 27.4.2012., str. 12.

4 SL L 177, 7.7.12., str. 16.

- **na unutarnje tržište** – to znači da drvo mora biti fizički prisutno u EU-u, bilo posječeno ovdje ili uvezeno i ocarinjeno za slobodan promet jer proizvodi ne stječu status „robe Europske unije" prije nego što uđu na teritorij carinske unije. Ne smatra se da je stavljena u promet roba koja podliježe posebnim carinskim postupcima (npr. privremeni uvoz; postupak unutarnje proizvodnje; obrada pod carinskim nadzorom; carinska skladišta; slobodne zone), koja je u provozu ili se ponovno izvozi.
- **po prvi puta –** nisu obuhvaćeni proizvodi od drva koji su već stavljeni u promet u EU-u te proizvodi dobiveni od proizvoda od drva koji su već stavljeni u promet. Učiniti proizvod dostupnim po prvi puta odnosi se i na svaki pojedinačni proizvod stavljen u promet nakon datuma početka primjene Uredbe EU-a o drvu (3. ožujka 2013.), a ne na lansiranje novog proizvoda ili proizvodne linije. Pojam „stavljanja u promet" odnosi se na svaki pojedinačni proizvod, ne na vrstu proizvoda, neovisno o tome je li proizveden kao pojedinačna jedinica ili serija.
- **U okviru poslovne djelatnosti** – proizvodi od drva moraju se staviti u promet za potrebe prerade ili za distribuciju komercijalnim ili nekomercijalnim potrošačima, ili za upotrebu u vlastitom poslovanju gospodarskog subjekta. Nekomercijalnim potrošačima Uredbom se ne nameću zahtjevi.

Svi prethodno navedeni elementi moraju biti istovremeno prisutni. „Stavljanje u promet" stoga treba shvatiti kao događaj kada gospodarski subjekt po prvi puta na tržište EU-a stavi drvo ili proizvode od drva za distribuciju ili za upotrebu tijekom svoje komercijalne djelatnosti. Kako bi se omogućila jasna, logična i dosljedna identifikacija gospodarskih subjekata, potrebno ih je definirati u skladu s time kako stavljaju drvo na tržište EU-a, što može varirati ovisno o tome je li drvo posječeno unutar ili izvan EU-a.

Kada je drvo posječeno u EU-u ili uvezeno u EU po prvi puta u okviru poslovne djelatnosti, primjenjuju se sljedeće definicije „gospodarskog subjekta":

(a) Kad se radi o drvu koje je posječeno unutar EU-a, gospodarski je subjekt osoba koja distribuira ili upotrebljava drvo nakon sječe.

(b)(i.) Kad se radi o drvu koje je posječeno izvan EU-a, gospodarski subjekt je osoba koja djeluje kao uvoznik nakon što carinska tijela EU-a provedu carinjenje drva za slobodan promet unutar EU-a. U većini slučajeva uvoznika je moguće identificirati kao imenovanog ili numeriranog „Primatelja" u polju 8. carinske deklaracije (Jedinstvena carinska deklaracija).

(b)(ii.) Kad se radi o drvu ili proizvodima od drva koji su uvezeni u EU, definicija „gospodarskog subjekta" ne ovisi o vlasništvu nad proizvodom ni o drugim ugovornim dogovorima.

Svi gospodarski subjekti, bez obzira na to imaju li sjedište u EU-u ili izvan EU-a, moraju poštovati zabranu stavljanja u promet nezakonito posječenog drva i obvezu postupanja s dužnom pažnjom.

U Prilogu 1. navedeni su primjeri koji prikazuju kako tumačenje „stavljanja u promet" funkcionira u praksi.

Uredba EU-a o drvu nema retroaktivan učinak. To znači da se zabrana neće primjenjivati na drvo i proizvode od drva stavljene u promet prije njezinog stupanja na snagu 3. ožujka 2013. Međutim, tijekom provjera koje provode nacionalna nadležna tijela, gospodarski subjekti morat će pokazati da su uspostavili sustav dužne pažnje koji je u primjeni od 3. ožujka 2013. Stoga je važno da gospodarski subjekti mogu utvrditi svoj lanac opskrbe prije i nakon tog datuma. Od tog se datuma primjenjuje i obveza za trgovce u pogledu sljedivosti.

2. DEFINICIJA „ZANEMARIVOG RIZIKA"

Relevantno zakonodavstvo: ***Uredba EU-a o drvu – članak 6. – Sustavi dužne pažnje***

Sustavom dužne pažnje zahtijeva se od gospodarskog subjekta sakupljanje informacija o drvu i proizvodima od drva kojima subjekt raspolaže te o njihovim dobavljačima kako bi se provela potpuna procjena rizika. U članku 6. navode se dvije kategorije informacija koje je potrebno procijeniti:

- članak 6. stavak 1. točka (a) – specifične informacije koje se odnose na samo drvo ili sam proizvod od drva: opis, zemlja sječe (i, prema potrebi, regija unutar zemlje gdje je drvo posječeno i koncesija za sječu), dobavljač i trgovac te dokumentacija kojom se dokazuje usklađenost s primjenjivim zakonodavstvom.

- članak 6. stavak 1. točka (b) — opće informacije kojima se daje kontekst za procjenu informacija specifičnih za proizvod – o rasprostranjenosti nezakonite sječe određenih vrsta stabala, rasprostranjenosti praksi nezakonite sječe u mjestu sječe i o složenosti lanca opskrbe.

Dok na temelju općih informacija gospodarski subjekti dobivaju kontekst u kojem mogu procijeniti razinu rizika, informacije specifične za proizvod potrebne su za određivanje rizika koji je povezan sa samim proizvodom od drva. To znači da, ako se općim informacijama ukazuje na moguće rizike, posebnu pažnju treba posvetiti prikupljanju informacija specifičnih za proizvod. Ako je proizvod dobiven iz nekoliko izvora drva, potrebno je procijeniti rizik za svaki sastavni dio ili vrstu.

Razinu rizika moguće je procijeniti isključivo za svaki pojedini slučaj jer ona ovisi o nizu čimbenika. Iako ne postoji jedinstven prihvaćeni sustav za procjenu rizika, u pravilu gospodarski subjekt mora obraditi sljedeća pitanja:

- **Gdje je drvo posječeno?**
  Je li nezakonita sječa rasprostranjena u zemlji, regiji unutar zemlje ili koncesiji iz koje drvo potječe? Je li vrsta drva o kojoj je riječ posebno ugrožena nezakonitom sječom? Postoje li sankcije na uvoz i izvoz drva koje je nametnulo Vijeće sigurnosti UN-a ili Vijeće Europske unije?

- **Predstavlja li razina upravljanja razlog za zabrinutost?**
  Razinom upravljanja može se ugroziti pouzdanost nekih dokumenata kojima se dokazuje usklađenost s primjenjivim zakonodavstvom. Stoga treba uzeti u obzir razinu korupcije u zemlji, pokazatelje poslovnog rizika i druge pokazatelje upravljanja.

- **Je li dobavljač stavio na raspolaganje svu dokumentaciju kojom dokazuje usklađenost s primjenjivim zakonodavstvom i je li moguće provjeriti tu dokumentaciju?**
  Ako su svi relevantni dokumenti lako dostupni, veća je vjerojatnost da je lanac opskrbe proizvoda kvalitetno uspostavljen. Gospodarski subjekt može biti siguran da su dokumenti istiniti i pouzdani.

- **Postoje li naznake o tome da je određeno poduzeću u lancu opskrbe uključeno u praksu nezakonite sječe?**
  Veći je rizik da je drvo koje je kupljeno od poduzeća uključenog u praksu nezakonite sječe dobiveno nezakonito.

- **Je li lanac opskrbe složen[5]?**
  Što je složeniji lanac opskrbe, to teže može biti slijediti podrijetlo drva u proizvodu natrag do mjesta sječe. Zbog propusta u dobivanju potrebnih informacija u bilo kojoj fazi lanca opskrbe može doći do povećanja mogućnosti ulaska nezakonito posječenog drva u taj lanac.

Zanemariv rizik trebalo bi shvatiti kao pojam koji se primjenjuje na isporuku drva kad je iz potpune procjene informacija specifičnih za proizvod i općih informacija vidljivo da nema razloga za zabrinutost.

Popis kriterija za procjenu rizika nije iscrpan. Gospodarski subjekti mogu odlučiti dodati daljnje kriterije ako bi se njima pridonijelo određivanju vjerojatnosti da proizvod sadrži nezakonito posječeno drvo ili ako bi se njima pomoglo dokazati da je sječa bila zakonita.

3. POJAŠNJENJE POJMA „SLOŽENOSTI LANCA OPSKRBE"

Relevantno zakonodavstvo: ***Uredba EU-a o drvu – članak 6. – Sustavi dužne pažnje***

„Složenost lanca opskrbe" izričito je navedena među kriterijima za procjenjivanje rizika u članku 6. Uredbe EU-a o drvu te je stoga relevantna za procjenu i ublažavanje rizika u okviru postupanja s dužnom pažnjom.

Obrazloženje na kojem se temelji taj kriterij jest to da praćenje drva natrag do mjesta njegove sječe (zemlja sječe i, prema potrebi, regija unutar zemlje i koncesija za sječu) može biti otežano ako je lanac opskrbe složen. Zbog propusta u dobivanju potrebnih informacija u bilo kojoj fazi lanca opskrbe može doći do povećanja mogućnosti ulaska nezakonito posječenog drva u lanac opskrbe. Međutim, duljinu lanca opskrbe ne bi trebalo smatrati čimbenikom povećanja rizika: bitna je mogućnost praćenja drva u proizvodu natrag do mjesta njegove sječe. Razina rizika povećat će se ako je zbog složenosti lanca opskrbe teže utvrditi informacije koje se zahtijevaju člankom 6. stavkom 1. točkama (a) i (b) Uredbe EU-a o drvu. Ako u lancu opskrbe postoje neidentificirani koraci, moglo bi se zaključiti da rizik nije zanemariv.

Složenost lanca opskrbe povećava se s brojem prerađivača i posrednika između mjesta sječe i gospodarskog subjekta. Složenost se može povećati i kad se u proizvodu upotrebljava više vrsta ili izvora drva.

Gospodarski subjekti radi procjene složenosti lanca opskrbe mogu upotrijebiti sljedeća pitanja (popis nije iscrpan):

- ✓ Je li u lancu opskrbe bilo nekoliko prerađivača i/ili koraka prije nego što je određeni proizvod od drva stavljen u promet u EU-u?
- ✓ Je li se drvom i/ili proizvodima od drva trgovalo u više od jedne zemlje prije nego su stavljeni u promet u EU-u?
- ✓ Sadrži li proizvod koji se stavlja u promet više od jedne vrste drva?
- ✓ Je li drvo u proizvodu koji se stavlja u promet dobiveno iz različitih izvora?

4. POJAŠNJENJE ZAHTJEVA U POGLEDU DOKUMENATA KOJIMA SE DOKAZUJE USKLAĐENOST DRVA S PRIMJENJIVIM ZAKONODAVSTVOM

Relevantno zakonodavstvo: ***Uredba EU-a o drvu – članak 2. i članak 6. – Sustavi dužne pažnje***

Obrazloženje na kojem se temelji ta obveza jest to da je osnova definiranja nezakonito posječenog drva zakonodavstvo zemlje u kojoj je to drvo posječeno.

5 Za pojašnjenje pojma „složenosti lanca opskrbe" vidi odjeljak 3.

U skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (a) zadnjom alinejom Uredbe EU-a o drvu, dokumenti ili ostale informacije koje pokazuju usklađenost s primjenjivim zakonodavstvom u zemlji sječe moraju biti prikupljeni u okviru obveze primjene dužne pažnje. Važno je napomenuti da je dokumentaciju potrebno prikupljati za potrebe procjene rizika i da se ne bi trebala smatrati zasebnim zahtjevom. Kako bi se moglo postupati s dužnom pažnjom u skladu s Uredbom EU-a o drvu, gospodarski subjekti moraju biti u mogućnosti ocijeniti sadržaj i pouzdanost dokumenata koje prikupljaju te pokazati svoje razumijevanje veza među različitim informacijama u dokumentima.

Uredbom EU-a o drvu zauzima se fleksibilan pristup pri kojem se navodi niz zakonodavnih područja, no bez navođenja konkretnih zakona s obzirom na to da se oni razlikuju ovisno o zemlji te mogu podlijegati izmjenama. Kako bi se dobili dokumenti ili ostale informacije kojima se dokazuje usklađenost s primjenjivim zakonodavstvom u zemlji sječe, gospodarski subjekti moraju prije svega biti upoznati s time koje zakonodavstvo postoji u određenoj zemlji. U tom im nastojanju mogu pomoći nadležna tijela država članica u suradnji s Europskom komisijom. Mogu se koristiti i uslugama nadzornih organizacija. Ako se gospodarski subjekti ne koriste uslugama neke od nadzornih organizacija, mogu zatražiti pomoć organizacija koje posjeduju stručna znanja o sektoru šumarstva u zemljama u kojima je drvo posječeno, odnosno iz kojih dolaze proizvodi od drva.

Obvezu dobivanja dokumenata ili drugih informacija trebalo bi tumačiti široko jer u različitim zemljama postoje različiti regulatorni režimi te ne postoje svugdje zahtjevi za izdavanje posebne dokumentacije. Stoga bi obvezu trebalo tumačiti tako da uključuje sljedeće: službene dokumente koje su izdala nadležna tijela, dokumente u kojima su prikazane ugovorne obveze, dokumente u kojima su prikazane politike poduzeća, pravila ponašanja, certifikate izdane u okviru sustava provjere koju provodi treća strana itd. Dokumenti i informacije mogu se dostaviti u tiskanom ili elektroničkom obliku.

Dionici u lancu opskrbe trebali bi poduzeti razumne mjere kako bi se uvjerili u istinitost takvih dokumenata ovisno o svojoj procjeni opće situacije u zemlji ili regiji sječe.

U tablici u nastavku navedeni su određeni konkretni primjeri koji služe isključivo za potrebe pojašnjenja i ne može ih se smatrati obvezujućima ni sveobuhvatnima:

1. Dokumentacija o pravima na sječu drva u okviru zakonski određenih granica	Općenito dostupni dokumenti u tiskanom ili elektroničkom obliku, npr. dokumentacija o vlasništvu / pravima na upotrebu zemljišta / ugovori ili sporazumi o koncesiji
2. Plaćanja za prava na sječu i drvo, uključujući pristojbe u vezi sa sječom	Općenito dostupni dokumenti u tiskanom ili elektroničkom obliku, npr. ugovori, uplatnice, dokumentacija o PDV-u, službene potvrde itd.
3. Sječa drva, uključujući zakonodavstvo u području okoliša i šumarstva, uključujući i ono koje se odnosi na gospodarenje šumama i očuvanje bioraznolikosti, ako je izravno povezano sa sječom.	Službena izvješća o reviziji, potvrde o sukladnosti sa zahtjevima u pogledu zaštite okoliša, odobreni planovi sječe, završna izvješća o sječi, pravila ponašanja, javno dostupne informacije kojima se dokazuje strog zakonodavni nadzor i praćenje drva te postupci kontrole, službena dokumentacija koju izdaju nadležna tijela u zemlji sječe itd.
4. Zakonska prava trećih strana u vezi s upotrebom i posjedom zemljišta na koje utječe sječa drva	Procjene utjecaja na okoliš, planovi upravljanja, izvješća o reviziji zaštite okoliša, sporazumi o društvenoj odgovornosti, posebna izvješća o tužbama i sporovima povezanima s posjedom zemljišta i pravima.

5. Trgovina i carina, u mjeri u kojoj se tiču šumarstva	Općenito dostupni dokumenti u tiskanom ili elektroničkom obliku, npr. ugovori, uplatnice, zaključnice, uvozne dozvole, izvozne dozvole, službene potvrde za izvozne carine, popisi zabranjenog izvoza, dodijeljene izvozne kvote itd.

Prikupljenu dokumentaciju potrebno je procijeniti kao cjelinu čija je sljedivost moguća u cijelom lancu opskrbe. Mora postojati mogućnost provjere svih informacija. U svim slučajevima gospodarski subjekt mora provjeriti na primjer sljedeće:

- jesu li različiti dokumenti usklađeni međusobno i s ostalim dostupnim informacijama,
- što se točno dokazuje pojedinim dokumentom,
- na kojem se sustavu (npr. kontrola koju provode tijela, neovisna revizija itd.) temelji dokument,
- pouzdanost i valjanost svakog dokumenta, odnosno vjerojatnost njegova krivotvorenja ili nezakonitog izdavanja.

Osim toga, gospodarski subjekt mora uzeti u obzir i rizik od korupcije, posebno u vezi sa sektorom šumarstva. U slučajevima kad rizik od korupcije nije zanemariv, čak ni službeni dokumenti koje su izdala nadležna tijela ne mogu se smatrati pouzdanima. Općenito dostupne informacije o razini korupcije u zemlji ili regiji unutar zemlje dobivaju se iz različitih izvora. Najčešće se upotrebljava indeks percepcije korupcije (IPK) organizacije Transparency International, no mogu se upotrebljavati i drugi slični pokazatelji ili relevantne informacije.

Niska ocjena prema IPK-u upućuje na to da se može zatražiti daljnja provjera, što znači da je pri provjeri dokumenata potreban poseban oprez jer može postojati razlog za sumnju u njihovu vjerodostojnost. Gospodarski subjekt mora biti svjestan toga da je ocjena neke zemlje prema IPK-u prosječna indikacija percepcije korupcije u javnosti te da kao takva možda neće izravno odražavati posebnu situaciju u sektoru šumarstva. Moguće je i da rizik od korupcije varira među regijama unutar zemlje.

Što je veći rizik od korupcije u konkretnom slučaju, to je veća i potreba za pribavljanjem dodatnih dokaza u svrhu smanjenja rizika od ulaska nezakonito posječenog drva na tržište EU-a. Ti dodatni dokaz mogu, primjerice, uključivati sustave provjere koju provodi treća strana (vidi odjeljak 6. ovih Smjernica), neovisne revizije ili revizije u vlastitoj organizaciji, ili tehnologije praćenja drva (npr. s genetskim markerima ili stabilnim izotopima).

5.A POJAŠNJENJE O OBUHVAĆENIM PROIZVODIMA – MATERIJALI ZA PAKIRANJE

Relevantno zakonodavstvo: ***Uredba EU-a o drvu – članak 2. i Prilog Uredbi EU-a o drvu***

Prilogom se utvrđuju „drvo i proizvodi od drva na koje se primjenjuje ova Uredba, kako su razvrstani u Kombiniranoj nomenklaturi[6] određenoj u Prilogu I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87".

Oznakom KN 4819 obuhvaćeno je sljedeće: *„Kutije, kutijice, vreće i drugi spremnici za pakiranje, od papira, kartona, celulozne vate i koprene od celuloznih vlakana; kutije za spise, ladice za spise i slični proizvodi, od papira ili kartona, vrsta koje se rabi u uredima, prodavaonicama ili slično".*

[6] http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_duties/tariff_aspects/combined_nomenclature/index_en.htm.

- **Ako je bilo koji od prethodno navedenih proizvoda stavljen u promet <u>kao samostalni proizvod,</u>** a ne kao pakiranje za drugi proizvod, on ***je*** **obuhvaćen Uredbom te je stoga neophodno primijeniti sustav dužne pažnje.**
- **Ako se pakiranje, kako je razvrstano u oznaku KN 4415 ili 4819 upotrebljava za „podupiranje, zaštitu ili prenošenje" drugog proizvoda, ono *nije* obuhvaćeno Uredbom.**

To znači da se prethodno navedeno ograničenje u pogledu oznake KN 4415 u Prilogu Uredbi EU-a o drvu primjenjuje i na oznaku KN 4819.

Unutar tih kategorija dalje se razlikuju pakiranje za koje se smatra da proizvodu daje „bitni karakter" i pakiranje koje je oblikovano i prilagođeno određenom proizvodu, ali nije sastavni dio samog proizvoda. Te su razlike pojašnjene u općem pravilu 5. za tumačenje Kombinirane nomenklature[7], a primjeri su prikazani u nastavku. Međutim, te dodatne razlike vjerojatno će biti relevantne samo za mali dio robe obuhvaćene ovom Uredbom.

Ukratko, Uredbom je obuhvaćeno sljedeće:
- materijal za pakiranje oznaka KN 4415 ili 4819 koji je stavljen u promet kao samostalni proizvod,
- spremnici oznaka KN 4415 ili 4819 koji proizvodu daju njegov bitan karakter: npr. ukrasne kutije za poklone.

Iz Uredbe je izuzeto sljedeće:
- ✓ materijal za pakiranje u kojem se nalazi roba i koji se upotrebljava isključivo za podupiranje, zaštitu ili prenošenje drugog proizvoda (koji može, ali ne mora biti proizvod na bazi drva).

<u>5.B POJAŠNJENJE O OBUHVAĆENIM PROIZVODIMA – OTPAD I OPORABLJENI PROIZVODI</u>

Relevantno zakonodavstvo: ***Uredba EU-a o drvu – uvodna izjava (11) i članak 2. te Direktiva 2008/98/EZ – članak 3. stavak 1.***

To se izuzeće primjenjuje na:
- ✓ proizvode od drva kakvi su obuhvaćeni Prilogom, koji su proizvedeni od materijala čiji je životni ciklus završen i koji bi inače bili zbrinuti kao otpad (npr. drvo uklonjeno s razmontiranih zgrada ili proizvodi napravljeni od otpadnog drva).

To se izuzeće **ne primjenjuje** na:
- ✓ nusproizvode u proizvodnom postupku koji uključuje materijal čiji životni ciklus *nije* završen i koji bi inače bili zbrinuti kao otpad.

<u>Scenariji</u>

Podliježu li drvno iverje i piljevina koji su nastali kao nusproizvodi u pilanama Uredbi?
Da. Međutim, drvno iverje ili drugi proizvodi od drva proizvedeni od materijala koji je prethodno bio stavljen u promet na unutarnjem tržištu ne podliježu zahtjevima Uredbe koji se odnose na „stavljanje u promet" (zadnja rečenica u članku 2. točki (b) Uredbe EU-a o drvu).

Podliježe li namještaj napravljen od drva koje je oporabljeno nakon rušenja kuće Uredbi?
Ne, materijal u tim proizvodima završio je svoj životni ciklus i inače bi bio zbrinut kao otpad.

7 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2015:076:FULL&from=EN

6. ULOGA SUSTAVA PROVJERE KOJU PROVODI TREĆA STRANA PRI PROCJENI I UBLAŽAVANJU RIZIKA[8]

Relevantno zakonodavstvo: ***Uredba EU-a o drvu – uvodna izjava (19) i članak 6. – Sustav dužne pažnje te Provedbena uredba Komisije (EU) br. 607/2012 – članak 4. – Procjena i smanjenje rizika***

A. Kontekst

Dobrovoljno certificiranje šuma i sustavi provjere zakonitosti drva često se upotrebljavaju za ispunjavanje posebnih zahtjeva kupaca u pogledu proizvoda od drva. Obično uključuju normu u kojoj su opisane prakse upravljanja koje se moraju provoditi u određenoj jedinici za gospodarenje šumama, što obuhvaća: opća načela, kriterije i pokazatelje, zahtjeve u pogledu provjere usklađenosti s normom i dodjele certifikata i odvojeno certificiranje lanca nadzora kojim se osigurava da proizvod u svim fazama lanca opskrbe sadržava isključivo drvo ili navedeni postotak drva iz certificiranih šuma.

Kad organizacija koja nije upravitelj šume, proizvođač, trgovac ni kupac koji zahtijeva certificiranje provodi procjenu i izdaje certifikat, riječ je o postupku certificiranja koji provodi treća strana. Sustavima certificiranja u pravilu se zahtijeva da organizacije koje su treća strana budu u mogućnosti dokazati svoje kvalifikacije za provedbu procjena primjenom postupka akreditacije kojim se uspostavljaju norme u pogledu vještina revizora i sustavi koje certifikacijske organizacije moraju poštovati. Međunarodna organizacija za normizaciju (eng. International Organisation for Standardisation – ISO) objavila je norme kojima su obuhvaćeni zahtjevi za certifikacijska tijela i prakse u pogledu procjene. Akreditacija privatnih sustava provjere zakonitosti drva uglavnom nije potrebna, iako ju često omogućuju organizacije koje nude akreditirane usluge certificiranja.

Zahtjev za usklađenost sa zakonodavstvom koje uređuje područje upravljanja jedinicom za gospodarenje šumama u pravilu je dio normi za certificiranje gospodarenja šumama. Norme za upravljanje sustavima, poput onih za upravljanje okolišem ili upravljanje kvalitetom, u pravilu ne uključuju takav zahtjev ili se potonje možda neće strogo provjeravati pri provedbi procjene.

B. Smjernice

Pri razmatranju toga treba li primijeniti sustav certificiranja ili postupak provjere zakonitosti kao jamstvo da je drvo u proizvodu zakonito posječeno, gospodarski subjekt mora utvrditi obuhvaća li se sustavom normu u koju je uključeno cjelokupno primjenjivo zakonodavstvo. Stoga je potrebno u određenoj mjeri poznavati sustav koji gospodarski subjekt upotrebljava te način njegove primjene u zemlji u kojoj je drvo posječeno. Certificirani proizvodi uglavnom nose oznaku s nazivom certifikacijske organizacije koja je utvrdila kriterije za dodjelu certifikata i zahtjeve za postupak revizije. Takve će organizacije obično moći dostaviti informacije o svemu što je obuhvaćeno certificiranjem i kako se ono primjenjuje u zemlji u kojoj je drvo posječeno, uključujući pojedinosti o vrsti i učestalosti revizija na terenu.

Gospodarski subjekt trebao bi se uvjeriti da je organizacija koja je treća strana i koja je izdala certifikat dovoljno kvalificirana i da ima dobro uređeni sustav certificiranja i ugled kod relevantnog akreditacijskog tijela. Informacije o načinima uređenja sustava uobičajeno se mogu dobiti iz sustava certificiranja.

U nekim se sustavima dopušta certificiranje kad je za određeni postotak drva u proizvodu u potpunosti ispunjena norma za certificiranje. Taj je postotak uobičajeno naveden na oznaci. U takvim je slučajevima važno da gospodarski subjekt dobije informacije o tome jesu li provjere obavljene na necertificiranom dijelu i pružaju li te provjere odgovarajući dokaz usklađenosti s primjenjivim zakonodavstvom.

---

8 Certificiranje nema isti status kao dozvole koje su izdane na temelju FLEGT-a ili Konvencije UN-a o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje faune i flore (eng. Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora – CITES)

Certificiranje lanca nadzora moguće je upotrijebiti kao dokaz da u lanac opskrbe ne ulazi nepoznato ili nedozvoljeno drvo. To se općenito temelji na osiguranju da samo dopušteno drvo može ući u lanac opskrbe na „kritičnim kontrolnim točkama", a proizvod je moguće pratiti do njegova prethodnog nadzornika (koji mora isto tako imati certifikat o lancu nadzora), a ne do šume u kojoj je posječen. Proizvod s certifikatom o lancu nadzora može sadržavati mješavinu certificiranog i drugog dopuštenog materijala iz različitih izvora. Pri upotrebi certifikata o lancu nadzora kao dokaza o zakonitosti gospodarski subjekt trebao bi osigurati da je dopušteni materijal u skladu s primjenjivim zakonodavstvom i da su kontrole dostatne za isključenje drugog materijala.

Važno je napomenuti da organizacija može imati certifikat o lancu nadzora sve dok ima uspostavljene sustave za odvajanje certificiranog i odobrenog postotka dopuštenog i nedopuštenog materijala, čak i ako u tom trenutku ne proizvodi ni jedan certificirani proizvod. Kad se gospodarski subjekti pouzdaju u certificiranje kao jamstvo i kupuju od dobavljača koji primjenjuju sustav certificiranja lanca nadzora, moraju provjeriti da je certifikatom o lancu nadzora obuhvaćen konkretni proizvod koji kupuju.

U postupku procjene vjerodostojnosti sustava provjere koju provodi treća strana gospodarski subjekti mogu se koristiti sljedećim pitanjima (popis nije iscrpan):

- ✓ Jesu li ispunjeni svi zahtjevi iz članka 4. Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 607/2012?
- ✓ Jesu li sustavi certificiranja ili drugi sustavi provjere koju provodi treća strana u skladu s međunarodnim ili europskim normama (npr. relevantne smjernice ISO ili oznake ISEAL-a)?
- ✓ Postoje li utemeljena izvješća o mogućim nedostacima ili problemima u vezi sa sustavima provjere koju provodi treća strana u određenim zemljama iz kojih se uvoze drvo i proizvodi od drva?
- ✓ Jesu li treće strane koje obavljaju kontrole i provjere iz članka 4. točaka (b), (c) i (d) Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 607/2012 neovisne akreditirane organizacije?

7. REDOVITO OCJENJIVANJE SUSTAVA DUŽNE PAŽNJE

Relevantno zakonodavstvo: ***Uredba EU-a o drvu – članak 4. – Obveze gospodarskih subjekata***

„Sustav dužne pažnje" može se opisati kao dokumentirana, ispitana metoda koja se odvija u fazama, uključuje kontrole i ima za cilj postizanje dosljednog željenog rezultata u poslovnom procesu. Važno je da gospodarski subjekt koji primjenjuje svoj vlastiti sustav dužne pažnje ocjenjuje taj sustav u redovitim vremenskim razmacima kako bi se osiguralo da odgovorne osobe poštuju postupke koji se na njih odnose te da je postignut željeni rezultat. Pod dobrom praksom podrazumijeva se da bi takvo ocjenjivanje trebalo provoditi svake godine.

Ocjenjivanje može provesti netko unutar organizacije (idealno bi bilo da je to osoba neovisna od onih koji provode postupke) ili vanjsko tijelo. Ocjenjivanjem bi trebalo utvrditi sve slabosti i nedostatke te bi uprava organizacije trebala odrediti rokove za njihovo otklanjanje.

U slučaju primjene sustava dužne pažnje na drvo, ocjenjivanjem bi trebalo, na primjer, provjeriti postoje li dokumentirani postupci za sljedeće:

- sakupljanje i evidentiranje ključnih informacija o isporuci proizvoda od drva koje se stavlja u promet,
- procjenu rizika u pogledu toga sadržava li bilo koji sastavni dio proizvoda nezakonito posječeno drvo,
- opis predloženih mjera koje je potrebno poduzeti ovisno o različitim razinama rizika.

Ocjenjivanjem bi trebalo provjeriti i razumiju li osobe koje su odgovorne za provedbu svakog pojedinog koraka u postupcima te postupke i provode li ih te postoje li odgovarajuće kontrole kojima se osigurava učinkovitost postupaka u praksi (tj. da se njima prepoznaju i isključuju rizične isporuke drva).

8. MJEŠOVITI PROIZVODI

Relevantno zakonodavstvo: ***Uredba EU-a o drvu – članak 6. stavak 1.***

Pri ispunjavanju obveze u pogledu „pristupa informacijama" za mješovite proizvode ili proizvode s mješovitim sastavnim dijelom na bazi drva gospodarski subjekt mora dobiti informacije o cjelokupnom neobrađenom materijalu u mješavini, uključujući vrste, lokaciju na kojoj je komponenta posječena i zakonitost podrijetla tih komponenti.

Često je teško utvrditi točno podrijetlo svih sastavnih dijelova mješovitih proizvoda od drva. To posebno vrijedi za rekonstituirane proizvode poput papira, ploča vlaknatica i ploča iverica kod kojih isto tako može biti teško utvrditi vrste. Ako se vrste drva upotrijebljene za proizvodnju proizvoda razlikuju, gospodarski subjekt trebat će dostaviti popis svih vrsta drva koje su mogle biti upotrijebljene za proizvodnju tog proizvoda od drva. Vrste treba navesti u skladu s međunarodno prihvaćenom nomenklaturom za drvo (npr. DIN EN 13556 „Nomenklatura drva koje se upotrebljava u Europi"; Nomenclature Générale des Bois Tropicaux, ATIBT (1979.)).

Kad je moguće utvrditi da je sastavni dio u mješovitom proizvodu već bio stavljen u promet prije no što je ugrađen u proizvod ili da je napravljen od materijala čiji je životni ciklus završen i inače bi bio zbrinut kao otpad (vidi 5.b), nije potrebna procjena rizika za taj sastavni dio. Na primjer, ako gospodarski subjekt proizvodi i prodaje proizvod koji sadržava mješavinu drvnog iverja od kojeg dio potječe od proizvoda od drva koji su već stavljeni u promet u EU-u, a dio od neobrađenog drva koje je uvezeno u EU, potrebno je izvršiti procjenu rizika samo za uvezeni dio.
Primjeri opisa isporuka koje je izvršio gospodarski subjekt prikazani su u Prilogu II.

9. SEKTOR ŠUMARSTVA

Relevantno zakonodavstvo: ***Uredba EU-a o drvu – članak 2.***

To se odnosi isključivo na usklađenost sa zakonima i propisima u zemljama u kojima je drvo posječeno, a koji se odnose na izvoz drva i proizvoda od drva. Zahtjev se odnosi na izvoz iz zemlje sječe, a ne na zemlju izvoza u EU. Na primjer, ako je drvo izvezeno iz zemlje X u zemlju Y, a zatim iz zemlje Y u EU, zahtjev bi se primjenjivao na izvoz iz zemlje X, a ne iz zemlje Y u EU.

Primjenjivo zakonodavstvo uključuje, ali nije ograničeno na sljedeće:

- zabrane, kvote i druga ograničenja u pogledu izvoza proizvoda od drva, na primjer zabrane izvoza neprerađenih drvenih trupaca ili grubo piljene drvne građe,
- zahtjeve za izvozne dozvole za drvo i proizvode od drva,
- službene dozvole koje mogu zahtijevati osobe koje izvoze drvo i proizvode od drva,
- plaćanje poreza i pristojbi koji se odnose na izvoz proizvoda od drva.

10.A STATUS DRVA ZA KOJE POSTOJE DOZVOLE CITES-a I FLEGT-a

Relevantno zakonodavstvo: ***Uredba EU-a o drvu – članak 3.***

Na temelju Uredbe smatra se da drvo i proizvodi od drva za koje postoje dozvole FLEGT-a certifikati CITES-a (Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje faune i flore) u potpunosti udovoljavaju zahtjevima Uredbe. To znači da:

a) gospodarski subjekti koji stavljaju u promet proizvode za koje postoji takva dokumentacija ne trebaju na te proizvode primjenjivati sustav dužne pažnje, ali moraju moći dokazati da su proizvodi obuhvaćeni važećom relevantnom dokumentacijom i
b) nadležna tijela u državama članicama smatrat će da su svi takvi proizvodi zakonito posječeni,

uklanjajući tako rizik kršenja odredbi Uredbe.

Razlog je tomu taj što će kontrole za provjeru zakonitosti, a time i sustav dužne pažnje, biti provedeni u zemlji izvoza u skladu s Dobrovoljnim sporazumima o partnerstvu između te zemlje i EU-a te gospodarski subjekti stoga mogu smatrati da u pogledu predmetnog drva nema rizika.

10.B STATUS PROIZVODA OD DRVA KOJI NISU NA POPISU CITES-a, A KOJI SU IZRAĐENI OD VRSTA DRVA NA POPISU CITES-a

Relevantno zakonodavstvo: ***Uredba EU-a o drvu – članak 3. i Uredba Vijeća (EZ) br. 338/97***

CITES i Uredbe EU-a o trgovini divljom florom i faunom

CITES je međunarodni sporazum čiji je cilj osigurati da se međunarodnom trgovinom primjercima divljih životinja i biljaka ne ugrožava njihov opstanak. Konvencijom se usklađuju različiti stupnjevi zaštite za više od 30 000 vrsta životinja i biljaka. Na temelju Konvencije CITES međunarodna trgovina primjercima odabranih vrsta podliježe određenim kontrolama. U te je kontrole uključen sustav izdavanja dozvola kojim se zahtijeva odobrenje uvoza i (ponovnog) izvoza vrsta obuhvaćenih Konvencijom.

Vrste obuhvaćene Konvencijom navedene su u jednom od triju Dodataka, ovisno o stupnju zaštite koji je potreban u skladu sa znanstvenim procjenama. Dodatak I. sadržava vrste kojima trenutačno prijeti izumiranje. Trgovina primjercima tih vrsta dopuštena je isključivo u iznimnim okolnostima. Dodatak II. sadržava vrste kojima možda trenutačno ne prijeti izumiranje, ali se trgovina njima mora kontrolirati radi izbjegavanja „njihova iskorištavanja na način koji ugrožava njihov opstanak". Dodatak III. sadržava vrste koje su zaštićene u barem jednoj zemlji koja je od ostalih strana potpisnica Konvencije CITES zatražila pomoć u nadziranju trgovine tim vrstama.

Konvencija CITES provodi se u EU-u u okviru uredbi koje su skupno poznate kao Uredbe EU-a o trgovini divljom florom i faunom (eng. *Wildlife Trade Regulations* – WTR)[9]. Uredbom Vijeća (EZ) br. 338/97 (osnovna Uredba) utvrđuju se odredbe u pogledu unosa, izvoza i ponovnog izvoza iz EU-a te kretanja unutar EU-a primjeraka[10] vrsta navedenih u četirima Prilozima (A – D). Primjenjuju se različite regulatorne kontrole, ovisno o Prilogu u kojem je navedena određena vrsta. Određene odredbe iz Uredbi EU-a o trgovini divljom florom i faunom nadilaze one koje su utvrđene Konvencijom CITES.

Sporno pitanje

U Dodacima Konvenciji CITES i Prilozima Uredbi Vijeća 338/97 ponekad su navedeni samo određeni dijelovi ili derivati vrsta ili samo određene populacije neke vrste[11]. Ako određeni predmet ili proizvod nije obuhvaćen odredbama Uredbe Vijeća 338/97 (na primjer, zbog ograničenog popisa u Prilozima), on nije

9 Trenutačno su to sljedeće uredbe: Uredba Vijeća (EZ) br. 338/97 o zaštiti vrsta divlje faune i flore uređenjem trgovine njima, kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EU) br. 1320/2014 (osnovna Uredba); Uredba Komisije (EZ) br. 865/2006 (kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 56/2015) o utvrđivanju detaljnih pravila o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 338/97 (Provedbena uredba); Provedbena uredba Komisije (EU) br. 792/2012 od 23. kolovoza 2012. (kako je izmijenjena Provedbenom uredbom Komisije (EU) 57/2015) o utvrđivanju pravila za oblikovanje dozvola, potvrda i drugih dokumenta predviđenih Uredbom Vijeća (EZ) br. 338/97 o zaštiti vrsta divlje faune i flore uređenjem trgovine njima te izmjeni Uredbe (EZ) br. 865/2006 (Uredba o dozvolama) i Provedbena uredba Komisije (EU) br. 888/2014 o zabrani unošenja primjeraka određenih vrsta divlje faune i flore u Uniju. Osim toga, na snazi je Uredba o suspenziji kojom se suspendira unos pojedinih vrsta iz određenih zemalja u EU.

10 Pojam „primjerak" ima posebno značenje. Ono je definirano u članku 2. točki (t) Uredbe Vijeća 338/97.

11 Kada se vrsta uvrštava u Prilog A, B ili C, u isti se Prilog uvrštavaju i svi dijelovi ili derivati te vrste, osim ako je uz vrstu navedena napomena da se uvrštavaju samo određeni dijelovi ili derivati. U bilješci 12. uz Uredbu 338/97 opisuje se sustav označivanja s pomoću oznake #.

uređen u okviru Uredbi EU-a o trgovini divljom florom i faunom. Članak 3. Uredbe 995/2010 ne primjenjuje se na takav predmet pa se ne bi automatski smatralo da je on zakonito posječen u smislu Uredbe.

U tablici u nastavku prikazana su dva konkretna primjera:

1) Prilog B – Swietenia macrophylla (II) ***(populacija neotropika – uključuje Srednju i Južnu Ameriku i Karibe) #6***	Za tu su vrstu u Uredbi Vijeća 338/97 (Prilog B) trenutačno navedeni samo drveni trupci, piljeno drvo, furnir ploče i šperploče. Nadalje, obuhvaćene su isključivo populacije neotropika, dok su stabla koja rastu, na primjer, u Indoneziji (na plantažama) isključena. Postupak unošenja predmeta od tih populacija u EU mora biti u skladu s odredbama iz Uredbe Vijeća 338/97.	Uredbom Vijeća 338/97 obuhvaćeni su samo drveni trupci, piljeno drvo, furnir ploče i šperploče i (ako je njihovo unošenje u skladu s Uredbom) na njih se odnosi pretpostavka zakonitosti iz članka 3. Uredbe 995/2010. Svi ostali proizvodi izrađeni iz tih vrsta nisu uređeni u okviru Uredbe Vijeća 338/97 i na njih se ne odnosi pretpostavka zakonitosti iz članka 3. Uredbe 995/2010.
2) Prilog B – Swietenia mahagoni (II) ***#5***	Za tu su vrstu u Uredbi Vijeća 338/97 (Prilog B) trenutačno navedeni samo drveni trupci, piljeno drvo i furnir ploče. Postupak unošenja tih predmeta u EU mora biti u skladu s odredbama iz Uredbe Vijeća 338/97.	Uredbom Vijeća 338/97 obuhvaćeni su samo drveni trupci, piljeno drvo i furnir ploče i (ako je njihovo unošenje u skladu s Uredbom) na njih se odnosi pretpostavka zakonitosti iz članka 3. Uredbe 995/2010. Svi ostali proizvodi izrađeni iz tih vrsta (uključujući šperploče) nisu uređeni u okviru Uredbe Vijeća 338/97 i na njih se ne odnosi pretpostavka zakonitosti iz članka 3. Uredbe 995/2010.

Zaključak

Gospodarski subjekt trebao bi obratiti posebnu pozornost na uvoz proizvoda koji su uređeni Uredbom EU-a o drvu, no koji **nisu** uređeni Uredbama EU-a o trgovini divljom florom i faunom (na primjer, zbog ograničenog popisa u relevantnim Prilozima Uredbi Vijeća 338/97). U okviru Uredbe EU-a o drvu nema pretpostavke zakonitosti u pogledu uvoza takvih proizvoda.

Gospodarski subjekt stoga bi trebao na njih primijeniti sustav dužne pažnje kao što se već primjenjuje na druge uvozne proizvode. U slučaju dvojbe trebao bi kontaktirati mjerodavna upravna tijela CITES-a u relevantnim zemljama izvoza, čiji su podaci za kontakt dostupni na internetskoj stranici CITES-a http://www.cites.org/cms/index.php/component/cp.

Gospodarski subjekt trebao bi imati na umu da se Prilozi Uredbi Vijeća (EZ) br. 338/97 mijenjaju najmanje svake dvije do tri godine kako bi se u njima odrazile izmjene Dodataka I. i II. Konvenciji CITES. Izmjene Priloga C Uredbi Vijeća (EZ) br. 338/97 (novi unos ili brisanje) provode se prema potrebi, a nakon izmjena Dodatka III. Konvenciji CITES (kako je tajništvo CITES-a priopćilo ugovornim stranama).

Trebao bi biti svjestan i toga da određene države članice imaju stroža pravila od onih koja su navedena u Uredbi Vijeća (EZ) br. 338/97 (npr. mogu zahtijevati dodatne dozvole za uvoz i trgovinu vrstama koje su navedene u Prilozima C ili D).

11. STATUS ZASTUPNIKA

Relevantno zakonodavstvo: ***Uredba EU-a o drvu – članak 2., članak 6., članak 10.***

A. Kontekst

„Zastupnik" je predstavnik koji radi u ime i za račun ugovornog nalogodavca. U industriji drva zastupnik može nastupati u ime dobavljača ili kupca. U svim su slučajevima ugovorni partneri dobavljač i kupac, a zastupnik je posrednik.

Neki zastupnici možda ne mogu ili nisu voljni dijeliti određene pojedinosti o svojim kontaktima ili lancima opskrbe s uvoznikom, često zbog komercijalnih razloga. U takvim slučajevima uvoznici možda neće moći pristupiti osnovnim informacijama potrebnima za postupanje s dužnom pažnjom, kako se od gospodarskih subjekata zahtijeva Uredbom EU-a o drvu.

Zastupnici mogu imati sjedište u zemlji koja nije zemlja uvoznika.

B. Smjernice

Zastupnici i dužna pažnja

Zahtjevi za gospodarske subjekte u pogledu postupanja s dužnom pažnjom ostaju isti bez obzira na to hoće li angažirati zastupnika ili ne. Ako zastupnik koji gospodarskom subjektu osigurava drvo ne može ili nije voljan dostaviti dostatne informacije na temelju kojih bi taj gospodarski subjekt mogao na zadovoljavajući način postupiti s dužnom pažnjom, gospodarski subjekt trebao bi promijeniti svoje linije opskrbe kako bi to mogao učiniti.

Zastupnici i gospodarski subjekti koji imaju sjedište u različitim zemljama

Angažiranje zastupnika ne utječe na odgovornost nadležnih tijela za provedbu provjera gospodarskih subjekata. Nadležno tijelo zemlje u kojoj se drvo stavlja u promet svejedno bi trebalo provjeriti gospodarski subjekt. Ako zastupnik čije je sjedište u drugoj zemlji opskrbljuje gospodarski subjekt drvom, nadležno tijelo odgovorno za provedbu provjera tog gospodarskog subjekta može surađivati s nadležnim tijelom ili drugim tijelima u zemlji u kojoj zastupnik ima sjedište, ili drugdje.

12. STATUS NADZORNIH ORGANIZACIJA

Relevantno zakonodavstvo: ***Uredba EU-a o drvu – članak 8., Delegirana uredba Komisije (EU) 363/2012 – članak 8. te Provedbena uredba Komisije (EU) 607/2012 – članak 6.***

1. Komunikacija i koordinacija između nadzornih organizacija i nadležnih tijela

A. Kontekst

Učinkovitom komunikacijom između nadzornih organizacija i nadležnih tijela moguće je poboljšati njihov rad. Ako nadležno tijelo zna koji se gospodarski subjekti koriste uslugama nadzorne organizacije, može to uzeti u obzir u svojem planiranju zasnovanom na rizicima, na primjer, rjeđim posjećivanjem tih gospodarskih subjekata. To je korisno za nadležno tijelo, gospodarske subjekte i nadzorne organizacije.

Slično tome, ako nadležno tijelo zna koji gospodarski subjekti na neispravan način primjenjuju sustave dužne pažnje koje je osigurala nadzorna organizacija, može to uzeti u obzir, na primjer, povećavanjem broja posjeta tim gospodarskim subjektima. To je korisno za nadležno tijelo. Treba napomenuti da

nadzorne organizacije moraju dijeliti te informacije s nadležnim tijelima na temelju članka 8. stavka 1. točke (c) Uredbe 995/2010.

Ako nadzorna organizacija pronađe konkretan dokaz nezakonitosti, to može biti od izravne koristi za nadležna tijela u svim državama članicama.

B. Smjernice

Nadzorne organizacije potiče se da nadležnim tijelima u državama članicama u kojima pružaju usluge dostavljaju godišnja izvješća svojih klijenata, zajedno s pojedinostima o valjanosti i trajanju ugovora.

2. Sukobi interesa

A. Kontekst

U Uredbi EU-a o drvu i povezanim uredbama spominju se sukobi interesa i navodi se da treba uspostaviti sustave kako bi se sukobi interesa izbjegli.

Sukobi interesa proizlaze iz situacije u kojoj osoba ima privatni ili drugi sekundarni interes koji je takve naravi da utječe ili se čini da utječe na nepristrano i objektivno obnašanje njegovih ili njezinih službenih dužnosti (na temelju Preporuke Vijeća Europe br. R (2000)10E).

B. Smjernice

U svrhu izbjegavanja sukoba interesa nadzorne organizacije trebale bi imati, provoditi i redovito ažurirati:

- pisane postupke u okviru ugovorne obveze za sve osoblje kojima se u pisanom obliku navode svi mogući i stvarni sukobi interesa,
- pisane postupke o načinu reagiranja na potkrijepljene sumnje trećih strana u pogledu mogućih sukoba interesa,
- pisane postupke za utvrđivanje pravovremenih i primjerenih odgovora na moguće sukobe interesa radi osiguranja da oni ne utječu, niti se smatra da utječu na odluke koje donose nadzorne organizacije,
- pisane postupke za dokumentiranje svih mogućih sukoba interesa i radnji koje su poduzete za njihovo rješavanje.

3. Upotreba „certifikata o dužnoj pažnji" u trećim zemljama

A. Kontekst

Određenim su gospodarskim subjektima u okviru dužne pažnje uručeni certifikati koje su izdala sestrinska društva nadzornih organizacija koja djeluju izvan EU-a. U nekim se slučajevima čini da su gospodarski subjekti obaviješteni o tome da ih se tim certifikatima oslobađa od obveze postupanja s dužnom pažnjom. Zakonodavstvo se ne bavi izričito pitanjem statusa takvih certifikata.

B. Smjernice

Zaprimanjem takvog certifikata gospodarski subjekt nije oslobođen od obveze postupanja s dužnom pažnjom koja je opisana u članku 6. Uredbe EU-a o drvu. Ako nadzorna organizacija ili njezino sestrinsko poduzeće izvan EU-a izdaju takav certifikat, trebali bi navesti da se njime gospodarski subjekt ne oslobađa od obveze postupanja s dužnom pažnjom.

Međutim, certifikat je moguće upotrijebiti u okviru sustava dužne pažnje na način sličan onomu na koji se upotrebljavaju i drugi dokumenti kojima se dokazuje usklađenost (npr. certifikati sustava osiguravanja zakonitosti). U tom bi slučaju gospodarski subjekt trebao precizno utvrditi što se certifikatom certificira,

kao i učestalost provjera koje su dio njihovog sustava dužne pažnje. Trebao bi imati i kontaktnu točku u poduzeću koje obavlja provjere u slučaju dodatnih pitanja ili potrebe za provjerom valjanosti certifikata.

4. Provjere nadzornih organizacija koje pružaju usluge u državi članici u kojoj nemaju ured

A. Kontekst

Nekoliko nadzornih organizacija nudi usluge gospodarskim subjektima u svim državama članicama iako nemaju urede u svim tim državama. Zbog toga se postavlja pitanje mora li nadzorno tijelo provoditi provjere nadzornih organizacija u svim državama članicama ili samo u onima u kojima nadzorna organizacija ima ured.

B. Smjernice

U članku 8. stavku 4. Uredbe EU-a o drvu navodi se da „Nadležna tijela u redovitim razmacima provode provjere" o „nadzornim organizacijama koje djeluju na području njihove nadležnosti...". Pojam „djeluju" u ovom bi tekstu trebalo tumačiti u smislu članka 8. stavka 1. Uredbe EU-a o drvu koji uključuje sljedeće: „gospodarskim subjektima odobrava pravo na korištenje [sustava dužne pažnje nadzornih organizacija]" i „verificira da gospodarski subjekti pravilno koriste [sustav dužne pažnje]".

Ako nadzorna organizacija gospodarskim subjektima pruža usluge na području nadležnosti nadležnog tijela, nadležno tijelo trebalo bi izvršiti provjere te nadzorne organizacije najmanje jednom svake dvije godine. Ako nadzorna organizacija gospodarskim subjektima trenutačno ne pruža usluge na području nadležnosti nadležnog tijela, nadležno tijelo ne treba izvršiti provjere nadzorne organizacije.

Nadzorne organizacije trebale bi biti svjesne toga da, čak i ako nemaju ured u određenoj državi članici, a nadležno tijelo te države članice želi ih provjeriti, one moraju osigurati osoblje i nadležnom tijelu na zahtjev staviti informacije na raspolaganje. Predstavnici nadležnog tijela neće putovati u zemlju u kojoj se nalazi nadzorna organizacija.

Međutim, nadležno tijelo u državi članici u kojoj nadzorna organizacija ima svoj glavni ured mora izvršavati provjere nadzorne organizacije najmanje jednom svake dvije godine. Glavni ured nalazi se na adresi koja je navedena na internetskoj stranici Komisije.
Nadležna tijela potiče se na razmjenu međusobnih nalaza.

5. Provjere koje nadležna tijela provode nad gospodarskim subjektima koji se koriste uslugama nadzorne organizacije

A. Kontekst

U članku 8. stavku 1. točki (b) Uredbe 995/2010 navodi se da bi nadzorne organizacije trebale „verificira[ti] da gospodarski subjekti pravilno koriste sustav dužne pažnje". Nadležna tijela trebala bi izvršavati provjere svih gospodarskih subjekata, uključujući one koji primjenjuju sustave dužne pažnje nadzornih organizacija.

B. Smjernice

Nadležna tijela trebala bi uključiti gospodarske subjekte koji primjenjuju sustave dužne pažnje nadzornih organizacija u svojem planiranju zasnovanom na rizicima. Mogu odlučiti posebno razmotriti korištenje uslugama nadzornih organizacija tijekom tog postupanja s dužnom pažnjom, na primjer, smatrajući da je kod gospodarskih subjekata koji primjenjuju na odgovarajući način provjerene sustave dužne pažnje nadzornih organizacija razina rizika niža.

PRILOG I.

KAKO SE TUMAČENJE „STAVLJANJA U PROMET" PRIMJENJUJE U PRAKSI?

U sljedećim su scenarijima prikazane situacije u kojima se poduzeće/pojedinac smatra gospodarskim subjektom na temelju Uredbe EU-a o drvu.

Scenarij 1.

Proizvođač C kupuje papir u trećoj zemlji izvan EU-a i uvozi ga u EU (u bilo koju državu članicu), gdje upotrebljava papir za izradu radnih bilježnica. Zatim prodaje te radne bilježnice trgovcu na malo D u drugoj državi članici EU-a. Radne bilježnice proizvod su obuhvaćen Prilogom Uredbi EU-a o drvu.

► Proizvođač C postaje gospodarski subjekt kad uvozi papir za upotrebu u svojem vlastitom poslovanju.

Scenarij 2.

Trgovac na malo G kupuje role papira za blagajne u trećoj zemlji izvan EU-a i uvozi ih u EU, gdje ih upotrebljava u svojim trgovinama.

► Trgovac na malo G postaje gospodarski subjekt kad uvozi role papira za blagajne u EU za upotrebu u svojem vlastitom poslovanju.

Scenarij 3.

Proizvođač C sa sjedištem u EU-u uvozi premazan kraft papir izravno od proizvođača iz treće zemlje i upotrebljava ga za pakiranje proizvoda koji se kasnije prodaju na tržištu EU-a.

► Proizvođač C postaje gospodarski subjekt kad uvozi kraft papir u EU za upotrebu u svojem poslovanju, a kraft papir, iako ga upotrebljava isključivo za pakiranje, uvozi se kao samostalni proizvod.

[Scenariji 4., 5. i 6. bave se kupnjom drva i proizvoda od drva koje subjekti sa sjedištem u EU-u nabavljaju od subjekata koji nemaju sjedište u EU-u u neznatno različitim okolnostima koje su objašnjene na kraju svakog scenarija]

Scenarij 4.

Trgovac drvom H sa sjedištem u EU-u putem interneta kupuje ploče iverice od dobavljača sa sjedištem izvan EU-a. U skladu s ugovorom vlasništvo se odmah prenosi na trgovca drvom H, dok se ploče iverice još uvijek nalaze izvan EU-a. Ploče iverice prevoze se u jednu od država članica EU-a i kroz carinu ih prevozi špediter J, koji dostavlja drvo trgovcu H. Trgovac drvom H zatim prodaje ploče iverice građevinaru K.

► Trgovac drvom H postaje gospodarski subjekt kad njegov zastupnik J uveze ploče iverice u EU za distribuciju ili upotrebu u poslovanju trgovca H. Špediter J samo je zastupnik koji prevozi robu u ime trgovca drvom H.

[U ovom scenariju vlasništvo prelazi sa subjekta sa sjedištem izvan EU-a na subjekt sa sjedištem u EU-u prije nego proizvod fizički uđe u EU]

Scenarij 5.

Trgovac drvom H sa sjedištem u EU-u putem interneta kupuje ploče iverice od dobavljača L sa sjedištem izvan EU-a. Vlasništvo se u skladu s ugovorom prenosi tek nakon dostave ploče iverice u skladište trgovca drvom H u Ujedinjenoj Kraljevini. Špediter J uvozi ploče u EU u ime dobavljača L i dostavlja ih

u skladište trgovca drvom H.

► Trgovac drvom H postaje gospodarski subjekt kad špediter J dobavljača L uveze ploče iverice u EU za distribuciju ili upotrebu u poslovanju trgovca H.

[U ovom scenariju vlasništvo prelazi sa subjekta sa sjedištem izvan EU-a na subjekt sa sjedištem u EU-u tek nakon što proizvod fizički uđe u EU]

Scenarij 6.

Dobavljač L sa sjedištem izvan EU-a uvozi pošiljku drva ili proizvoda od drva u EU i zatim traži kupca. Trgovac drvom H kupuje drvo ili proizvode od drva od trgovca L nakon što pošiljka fizički uđe u EU i kad je carina, odnosno dobavljač L pusti u slobodan promet, a dobavljač H upotrebljava je u svojem poslovanju.

► Dobavljač L postaje gospodarski subjekt kad uvozi proizvode u EU za distribuciju u okviru vlastitog poslovanja. Trgovac drvom H jest trgovac.

[U ovom scenariju vlasništvo ne prelazi sa subjekta sa sjedištem izvan EU-a na subjekt sa sjedištem u EU-u sve dok proizvod fizički ne uđe u EU te ne postoji nikakav raniji ugovor]

Scenarij 7.

Trgovac na malo M sa sjedištem u EU-u uvozi proizvode od drva u EU i prodaje ih nekomercijalnim potrošačima izravno u svojoj trgovini.

► Trgovac na malo M postaje gospodarski subjekt kad uvozi proizvode od drva u EU za distribuciju kroz vlastito poslovanje.

Scenarij 8.

Energetsko poduzeće E kupuje drvno iverje izravno iz treće zemlje izvan EU-a i uvozi ga u EU, gdje ga upotrebljava za proizvodnju energije koju zatim prodaje nacionalnoj mreži u jednoj od država članica EU-a. Iako je drvno iverje obuhvaćeno područjem primjene Uredbe EU-a o drvu, njime nije obuhvaćen konačni proizvod, tj. energija koju poduzeće prodaje.

► Energetsko poduzeće E postaje gospodarski subjekt kad uvozi drvno iverje u EU za upotrebu u svojem vlastitom poslovanju.

Scenarij 9.

Trgovac drvom F kupuje drvno iverje izravno iz treće zemlje izvan EU-a i uvozi ga u EU, gdje ga prodaje energetskom poduzeću E. Energetsko poduzeće E zatim upotrebljava to drvno iverje u EU-u za proizvodnju energije koju prodaje nacionalnoj mreži u jednoj od država članica EU-a.

► Trgovac na malo F postaje gospodarski subjekt kad uvozi drvno iverje u EU za distribuciju u okviru vlastitog poslovanja.

[Scenarijima 10. i 10.a naglašena je činjenica da neposječena stabla nisu obuhvaćena područjem primjene Uredbe. Ovisno o detaljnim ugovornim sporazumima, „gospodarski subjekt" može biti vlasnik šume ili poduzeće koje ima pravo sjeći drvo za distribuciju ili upotrebu u svojem vlastitom poslovanju]

Scenarij 10.

Vlasnik šume Z siječe stabla na svojem vlastitom zemljištu i prodaje drvo kupcima ili ga prerađuje u svojoj pilani.

► Vlasnik šume Z postaje gospodarski subjekt kad siječe drvo za distribuciju ili upotrebu u svojem vlastitom poslovanju.

Scenarij 10.a

Vlasnik šume Z prodaje poduzeću A pravo na sječu neposječenih stabala na posjedu koji pripada Z-u za distribuciju ili upotrebu u vlastitom poslovanju poduzeća A.

► Poduzeće A postaje gospodarski subjekt kad siječe drvo za distribuciju ili upotrebu u svojem vlastitom poslovanju.

PRILOG II.

PRIMJERI INFORMACIJA O MJEŠOVITIM PROIZVODIMA

<table>
<tr><td>Vrsta proizvoda</td><td colspan="5">Zapakirana kuhinjska oprema</td><td rowspan="4">Je li moguće stavljanje u promet?</td></tr>
<tr><td>Razdoblje</td><td colspan="5">travanj 2011. – prosinac 2012.</td></tr>
<tr><td>Količina</td><td colspan="5">3 200 jedinica</td></tr>
<tr><td>Sastavni dio</td><td>Opis</td><td>Vrsta</td><td>Zemlja/regija sječe</td><td>Koncesija za sječu</td><td>Dokaz o zakonitosti</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Unutrašnjost</td><td rowspan="2">Srednje gusta ploča vlaknatica</td><td rowspan="2">Miješane četinjače: uglavnom škotski bor (Pinus sylvestris) obična smreka (Picea abies),</td><td>Više od jedne države članice EU-a</td><td>Višestruka</td><td>Prethodno stavljeno u promet – ne zahtijeva se</td><td>Nije primjenjivo</td></tr>
<tr><td>Treća borealna zemlja u usponu</td><td>Višestruka</td><td>Privatne revizije zakonitosti i sljedivost</td><td>Da (ako postoji dobro utemeljeno povjerenje)</td></tr>
<tr><td>Površina</td><td>Faksimilna papirnata obloga s uzorkom drva uvezena iz zemlje izvan EU-a</td><td>Nepoznato</td><td>Nepoznato</td><td>Nepoznato</td><td>Nema</td><td>Ne</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>Vrsta proizvoda</td><td colspan="5">Potpuno rastavljen uredski namještaj</td><td rowspan="4">Je li moguće stavljanje u promet?</td></tr>
<tr><td>Razdoblje</td><td colspan="5">siječanj 2011. – lipanj 2011.</td></tr>
<tr><td>Količina</td><td colspan="5">1 500 jedinica</td></tr>
<tr><td>Sastavni dio</td><td>Opis</td><td>Vrsta</td><td>Zemlja/regija sječe</td><td>Koncesija za sječu</td><td>Dokaz o zakonitosti</td></tr>
<tr><td>Unutrašnjost</td><td>Ploče iverice</td><td>Sitkanska smreka</td><td>Država članica EU-a</td><td>Višestruka</td><td>Prethodno stavljeno u promet – ne zahtijeva se</td><td>Nije primjenjivo</td></tr>
<tr><td>Prednja i stražnja strana</td><td>0,5 mm furnir</td><td>Obična bukva (Fagus sylvatica)</td><td>Država članica EU-a</td><td>Privatni vlasnici šuma</td><td>Prethodno stavljeno u promet – ne zahtijeva se</td><td>Nije primjenjivo</td></tr>
</table>

Vrsta proizvoda	Drvno iverje					**Je li moguće stavljanje u promet?**
Razdoblje	siječanj 2012. – prosinac 2012.					
Količina	10 000 tona					
Sastavni dio	**Opis**	**Vrsta**	**Zemlja/regija sječe**	**Koncesija za sječu**	**Dokaz o zakonitosti**	
	Od ploča/ostataka iz pilane koji nastanu pri piljenju stabala kupljenih od vlasnika šume prije sječe	Mješavina smreke, bora i breze	Država članica EU-a	Više privatnih vlasnika šume	Pregledani planovi vlasnika za obnovu šume	**Nije primjenjivo**
	Od ploča/ostataka iz pilane koji nastanu pri piljenju debla kupljenih uz cestu	Mješavina smreke, bora i breze	Država članica EU-a	Više privatnih vlasnika šume	Prethodno stavljeno u promet – ne zahtijeva se	**Nije primjenjivo**

Vrsta proizvoda	Papir za pisanje (90 g/m2) iz Indonezije					**Je li moguće stavljanje u promet?**
Razdoblje	travanj 2012. – ožujak 2013.					
Količina	1 200 tona					
Sastavni dio	**Opis**	**Vrsta**	**Zemlja/regija sječe**	**Koncesija za sječu**	**Dokaz o zakonitosti**	
	Pulpa od kratkih vlakana	Acacia mangium	Treća tropska zemlja u razvoju, određena pokrajina	Koncesija za šumsku industrijsku plantažu XXX	Certifikat o zakonitosti	**Da (ako postoji dobro utemeljeno povjerenje)**
	Pulpa od kratkih vlakana	Mješavina tropskog tvrdog drva	Treća tropska zemlja u razvoju, određena pokrajina	Prirodno sekundarno čišćenje šuma za nasad vlaknastog drva i uljnih palmi	Nije dostavljen	**Ne**
	Pulpa od dugih vlakana	Pinus radiata	Treća zemlja s umjerenom klimom	Šumske plantaže	Certifikat o lancu nadzora	**Da (ako postoji dobro utemeljeno povjerenje)**

Vrsta proizvoda	Šperploča od 12 mm					**Je li moguće stavljanje u promet?**
Razdoblje	travanj 2012. – ožujak 2013.					
Količina	8 500 m^3					
Sastavni dio	**Opis**	**Vrsta**	**Zemlja/regija sječe**	**Koncesija za sječu**	**Dokaz o zakonitosti**	
Prednja i stražnja strana	Furnir	Bintangor *(Calophyllum sp.)*	Treća tropska zemlja u razvoju, određena pokrajina	Koncesija YYY	Izvozni certifikat državnog službenika	**Da (ako postoji dobro utemeljeno povjerenje)**
Unutrašnjost	Furnir	Topola (Populus *sp.)*	Treća zemlja u usponu s umjerenom klimom	Zemljišta namijenjena uzgoju drva za sječu, neodređeno	Nije dostavljen	**Ne**

Vrsta proizvoda	Premazan slikarski stalak iz Kine					**Je li moguće stavljanje u promet?**
Razdoblje						
Količina	500 tona					
Sastavni dio	**Opis**	**Vrsta**	**Zemlja/ regija sječe**	**Koncesija za sječu**	**Dokaz o zakonitosti**	
	Sjeverna bijeljena čvrsta pulpa (eng. Northern Bleached Kraft Pulp – NBKP) Meko drvo	Zapadnoamerička čuga *(Tsuga heterophylla),* obična američka duglazija *(Pseudotsuga menziesii),* golema tuja *(Thuja plicata),* kanadska smreka *(Picea glauca),* usukani bor *(Pinus contorta)*	Treća borealna zemlja	Koncesija za industrijski uzgoj stabala	Razvrstano kao „nekontroverzno" u skladu sa smjernicama o certificiranju	**Da (ako postoji dobro utemeljeno povjerenje)**
	Bijeljena čvrsta pulpa od listopadnog drva (eng. *Laubholz Bleached Kraft Pulp* – LBKP) tvrdo drvo	Topola *(Populus spp.)*	Treća borealna zemlja	Koncesija za industrijski uzgoj stabala	Razvrstano kao „nekontroverzno" u skladu sa smjernicama o certificiranju	**Da (ako postoji dobro utemeljeno povjerenje)**
	Mehanička pulpa	Topola *(Populus tremuloides, Populus balsamifera),* kanadska smreka *(Picea glauca),* Banksov bor *(Pinus banksiana)*	Treća borealna zemlja	Više privatnih vlasnika šume	Nekontroverzni certifikat o zakonitosti	**Da (ako postoji dobro utemeljeno povjerenje)**